

SBP 3006¹ Planlama Stüdyosu 302 Uygulama ve Değerlendirme Esasları

Planlama Stüdyosu 302 Dersinin amacı bir kentsel alan bütününde makro-forma, strüktüre ve belirli bir alt bölgesinde ise uygulamaya yönelik alt kademe planların hazırlanmasındaki içeriği ve teknikleri (usul ve esasları) kavramak; araştırma, planlama, uygulama, yapılaşma süreçlerini öğretmektir. Bu kapsamda gerçekleştirilecek Planlama Stüdyosu 302 dersi, Planlama Stüdyosu 301 dersi ile bağlantılıdır.

Dersin Amaç ve Kapsamı:

Alt Bölge'den Kent-Bölgeye atanan rol kapsamında Alt Bölge Planı (ABP) sınırları içinde tanımlanacak bir kent-bölge alanı için;

- Kent-Bölge Yapısal Planı (KBYP) vizyonu ve alternatif gelişme senaryoları,
- 1/25000 ölçekli analitik, mekânsal alternatif değerlendirme, eleme ve seçme ölçütleri belirlenmesi ve
- Stratejik öncelikler, vizyon-amaç-hedef-göstergeler ile bunlara yönelik eylemler/paydaş ve bütçe bazında detaylı tanımları ve öncelikleri ile veriler/analizler/hesaplamalar, alternatif değerlendirme yöntem ve tekniklerinin açıklamasını ve gereken ekleri içeren 1/25000 ölçekli Kent-Bölge Yapısal Planı (KBYP), plan kararları ve plan notları ile plan raporudur..

Bu planla uyumlu kent strüktürünü belirleyen bir “kentsel yerleşim/kent ölçeğinde;

- Kent makro-formu, ulaşım sistemi, kentin demografik gelişimi ile yoğunluk bölgelerinin belirlenmesi ve arazi kullanım kararlarının üretilmesi,
- Kentsel dokuya müdahale stratejilerinin belirlenmesi,
- Kentin mekân organizasyonunda gelecekteki fiziksel boyut ve biçiminin belirlenmesinin ötesinde, hedefe nasıl ulaşılabileceği ve bu bağlamda planın etapları; planın uygulama araç ve tekniklerinin tartışılması ve
- Bunları kapsayan vizyon-amaç-hedef-göstergeler ile bunlara yönelik eylemler/paydaş ve bütçe bazında detaylı tanımları ve öncelikleri ile veriler/analizler/hesaplamalar ve gereken ekleri içeren “1/5000 ölçekli “Yapısal Plan (YP)”, plan kararları ve plan notları ile plan raporudur.

¹ Ders kodları dönemi geldiğinde yeni müfredata göre düzenlenecektir.

Kazanımlar:

1/25000 ve 1/5000 ölçekli yapısal plan hazırlanmasının esas alındığı stüdyo projesinde öğrencilerin araştırma yeteneklerini artırması, planlama literatürüne hakim olması, kentsel problemleri tanımlaması ve müdahale stratejileri geliştirmesi beklenir. Ayrıca, ölçek hiyerarşisi ve kademeli birliktelik ilkesini anlamaları, verileri analiz etme ve sentezleme becerilerini geliştirmeleri hedeflenir.

- Öğrencinin araştırma kabiliyetini arttırması,
- Planlama ve odaklandığı yaklaşıma ilişkin literatürün bilgisine sahip olması,
- Kentin problemlerini ve bunlara yönelik müdahale biçimlerini üst ve alt ölçeklerde tanımlaması,
- Planlamada ölçek hiyerarşisi ve kademeli birliktelik ilkesinin anlaşılması,
- Belirlenen müdahaleler altında konut, ulaşım, çevre vb. politikaları geliştirmesi,
- Verileri çözümleme ve sentezleme konusundaki becerisini geliştirmesi,
- Planlama etaplarını tanımlayabilmesi ve uygulama stratejileri geliştirebilmesi ve
- Plan kararlarını grafik, yazılı ve sözlü olarak ifade edebilmesidir.

Proje Konusu:

Planlama Stüdyosu V Dersi kapsamında, önceki dönemde tamamlanan 1/100.000 ölçekli alt bölge planının (ABP) revize edilmesi sonrası bu plan sınırları içinden ve bu planda verilen kararlarla uyumlu olarak seçilecek bir kent-bölgede 1/25.000 ölçekli bir Kent Bölge Yapısal Planı (KBYP) geliştirilecektir. Bu yapısal planı takiben bu plan kararları çerçevesinde analitik etüt çalışmalarının tamamlandığı kentsel alan bütününde Yapısal Plan (**YP**) hazırlanacaktır. KBYP kararları çerçevesinde ele alınacak ve ekonomik, toplumsal, ekolojik boyuttaki sorun, eğilim ve potansiyellerin kentsel mekânın biçimlenişine etkileri tartışılacaktır. Öğrencilerden, kentsel yapıyı bütün (toplumsal, fiziksel ve ekonomik, ekolojik vb) boyutlarıyla değerlendirmesi ve belirleyeceği planlama yaklaşımı ve amacı doğrultusunda çalışmayı kurgulaması beklenmektedir. Bir plancının, çalışma konusu edindiği kenti ne düzeyde kavradığı çok önemlidir. Bu kavrayış kente müdahale biçimini, boyutunu, şiddetini de belirleyecektir.

Öğretim Metotları:

Planlama stüdyosu masa kritikleri, seminerler ve jürilerden oluşan öğretim metodu çerçevesinde yürütülecektir. Öğrenciler, stüdyo yürütücüleriyle birlikte stüdyo ortamında, geliştirdikleri proje süreçlerini inceler ve farklı planlama yaklaşımları üzerinde konuşacak, tartışacaktır. Farklı plan çıktılarının çeşitli bakış açıları ve çözümlemelerle değerlendirilmesi, öğrenme sürecini artıracaktır. Ayrıca, stüdyo dışında yürütülen planlama çalışmalarının ele alındığı grup eleştirisinin ardından stüdyo çalışma ortamıyla desteklendiği bir öğretim süreci izlenecektir.

Seminerler planlama eğitimini destekleyici etkinlikler arasında yer alacaktır. Stüdyoda; davetli konuşmacılarla olabildiği gibi stüdyo yürütücüleriyle de gerçekleştirilen seminerler, öğrenci katılımı ile gerçekleştirilecektir. Planlama işine yönelik sunum odaklı olmaksızın planlama sürecinin konuşulması ve tartışılmasıyla öğrencilerde bilgi ve deneyimin artmasını desteklemektedir. Buna bağlı olarak, haftalık takvimde belirtilen zaman dilimlerinde stüdyo projesindeki kazanımlara yönelik teorik sunumlar gerçekleştirilecektir. Haftalık ders programına göre toplam 8 ders saati, öğretim üyeleri ve araştırma görevlisi/leri tarafından gruplar halinde yürütülecektir.

Planlama eğitiminde uygulanan jüri, birden fazla yürütücünün ve öğrencinin aktif katılımıyla meydana gelen bir eleştiri sürecidir. Birçok görüş ile desteklenen jüri, yaratıcı süreci bir beyin fırtınası mantığıyla körükler. Ayrıca, dönem içerisinde ödevler, ara sınav, ara değerlendirme jürileri ve final jürisi tüm öğrencilere ortak olacak şekilde gerçekleştirilecektir.

Ders Değerlendirme ve Notlandırma:

Stüdyo değerlendirmelerindeki not ağırlıkları YİÇ (Ara Jüri/ler, Ara sınav ve Ödev Teslimleri) %40 ve Final Teslimi ve Jürisi %60 olarak tanımlanmıştır.

Yarıyıl İçi Çalışmaları: (YİÇ) %40

YİÇ 1 (Ödev): Uygulanmış Yapısal Plan Analizi ve Değerlendirmesi

YİÇ 2 (1. Ara Jüri): 1/100.000 ABP Revizyonu ve 1/25.000 ölçekli KBYP

- 1/100.000 Ölçekli ABP revizyonu

- 1/25.000 ölçekli Kent-Bölge Yapısal Plan (KBYP)) (Veri niteliği ve analizlerin düzeyi) (1/25000 ölçekli arazi kullanım haritası, yerleşilebilirlik sentezi)
- Kent-Bölge amaç (vizyon), strateji ve stratejik hedefler
- Alternatif plan şemaları
- 1/25.000 ölçekli KBYP
- Plan kararları, notları,
- Araştırma Raporu (Tez yazım kılavuzuna uygun şekilde analiz çalışmalarının raporlanması)

YİÇ 3 (Ara Sınav): Yapısal plan amacı ve kapsamına yönelik ilkeler, Plan ifade ve gösterim teknikleri, Plan raporu içeriği, plan kararları ve notları, Yoğunluk hesaplamaları, makroform tartışmaları

YİÇ 4 (2. Ara Jüri): 1/25.000 ölçekli KBYP revizyonu ve 1/5000 ölçekli TEOD YP

- 1/25000 ölçekli KBYP kararlarının revizyonu
- 1/25000 ölçekli KBYP kararlarının 1/5000 ölçekli TEOD YP ölçeğine aktarımı
- 1/5000 ölçekli TEOD YP analizleri
- 1/5000 ölçekli TEOD sentezi
- Vizyon-strateji-hedef eylem matrisi
- 1/5000 ölçekli TEOD YP (Ulaşım kararları-makro-form-bölgeleme)
- Plan kararları, notları,
- Araştırma Raporu (Tez yazım kılavuzuna uygun şekilde analiz çalışmalarının raporlanması)

Final Jürisi (%60)

Aşağıdaki oranlarda değerlendirilen çalışmalar (%60) oranı ile toplam not üzerinde etkili olacaktır.

Final tesliminde;

- 1/100.000 ABP Revizyonu ve 1/25.000 ölçekli KBYP/Alternatifleri (%50):

- Kent-Bölge (amaç (vizyon), strateji, hedefler, eylemler)
 - Matris, ilişki şemaları vb. her türlü yazılı ve görsel anlatımlar
 - Kent Bölge Yapısal Planına Altlık Oluşturan Analizler,
 - Plan Sınırı Belirleme Şeması,
 - Kent Bölge Yapısal Plan Sentezi,
 - Plan seçme ve eleme kriterleri değerlendirmeleri ve seçilen Kent-Bölge Yapısal Planı,
 - Plan notları ve Açıklama Raporu
-
- 1/5000 ölçekli Kent Yapısal Planı (%50): analiz; vizyon-strateji, hedef ve eylemler matrisi, ilişki şemaları vb. her türlü yazılı ve görsel anlatımlar; yapısal plan sentezi; yapısal planı, plan notları ve açıklama raporu